

Paysandisia archon és una nova plaga que prové d'Amèrica del Sud i que ataca els fassers o palmeres.

L'eruga es menja les fulles i els brots, arribant a matar-ne la planta.

Ataca tot tipus de palmeres, però les principals espècies afectades, són: Garballó (*Chamaerops humilis*), Palmera canària (*Phoenix canariensis*), Palmera datilera (*Phoenix dactylifera*), Washingtonia (*Washingtonia spp.*), etc.

S'ha detectat l'any 2003 a la península de Formentor (Pollença), afectant garballons. Les zones més propenses per l'atac al garballó són Artà, Andratx, Pollença, Alcúdia. Quant a la resta de fassers, pot afectar els vivers i zones ajardinades amb palmàcies, per totes les illes.

S'ha de tenir especial atenció als vivers, perquè són el centre de recepció i de distribució de les plantes que poden portar la plaga.

Descripció de l'insecte i biologia

Lepidòpter de la família Castniidae, introduït a diverses zones de la regió mediterrània.



La papallona és diürna, molt gran (8 cm el mascle i 9-10 la femella), de color marró clar i ales posteriors de color vermell, negre i blanc.

La femella té un oviscapte ("agulla") llarg, per pondre els ous dins les fulles joves de la palmera abans que s'obrin. Els ous són fusiformes, parells a grans d'arròs.

Les erugues són de color blanc-rosat i amb llargues sedes en néixer, després de la primera muda. Poden arribar a ser molt grans. Comencen a menjar les fulles tendres i després penetren dins del tronc i es mengen l'ull, podent fins i tot matar el peu.

Símtomes i danys

Els danys són fàcilment detectables pels forats a les fulles, que es troben en forma de ventall.

Quan l'eruga ha penetrat al tronc, s'observen fils de fibra atapeïts i endurits que taponen les galeries que fa l'eruga. És com un serradís mesclat amb el líquid que segrega la palmera.

A vegades la palmera s'inclina lleugerament i hi ha un desplaçament de l'ull.

Mitjans de control i de lluita

En primer lloc és molt important detectar les plantes afectades abans que l'insecte es distribueixi per tot el territori de les Illes, i així combatre les colònies inicials i evitar-ne l'expansió.



S'ha d'evitar la introducció d'exemplars de palmàcies afectats, que provenen de vivers d'Europa o la resta del món. Si es detecta, s'ha de comunicar immediatament. Totes les palmàcies que es comercialitzen han d'anar acompanyades del corresponent passaport fitosanitari.

S'han de localitzar els peus afectats, el més aviat possible, per poder fer un tractament i evitar que surtin les noves papallones, que són les que dispersarien la plaga.





**Paysandisia
archon**

Lluita química Lluita química

De moment, és l'únic mètode eficaç per al control d'aquesta plaga.

S'ha d'aplicar damunt les fulles afectades (si hi ha ous i erugues molt petites) i si les erugues han penetrat dins l'ull de la palmera, s'ha d'inundar de líquid fins que penetri on està l'eruga.

Consultar els productes recomanats en cada moment als telèfons d'informació.

Un altre mètode és el de talar i eliminar, mitjançant el foc, les plantes afectades, en definitiva el mètode més recomanable si la plaga ha assolit un nivell important.

Per informació o avisos

A boscos o garrigues, Conselleria de Medi Ambient
(Tel. 971 17 68 00)

Per a vivers i jardins, Conselleria d'Agricultura i Pesca
(Tel. 971 17 61 00)

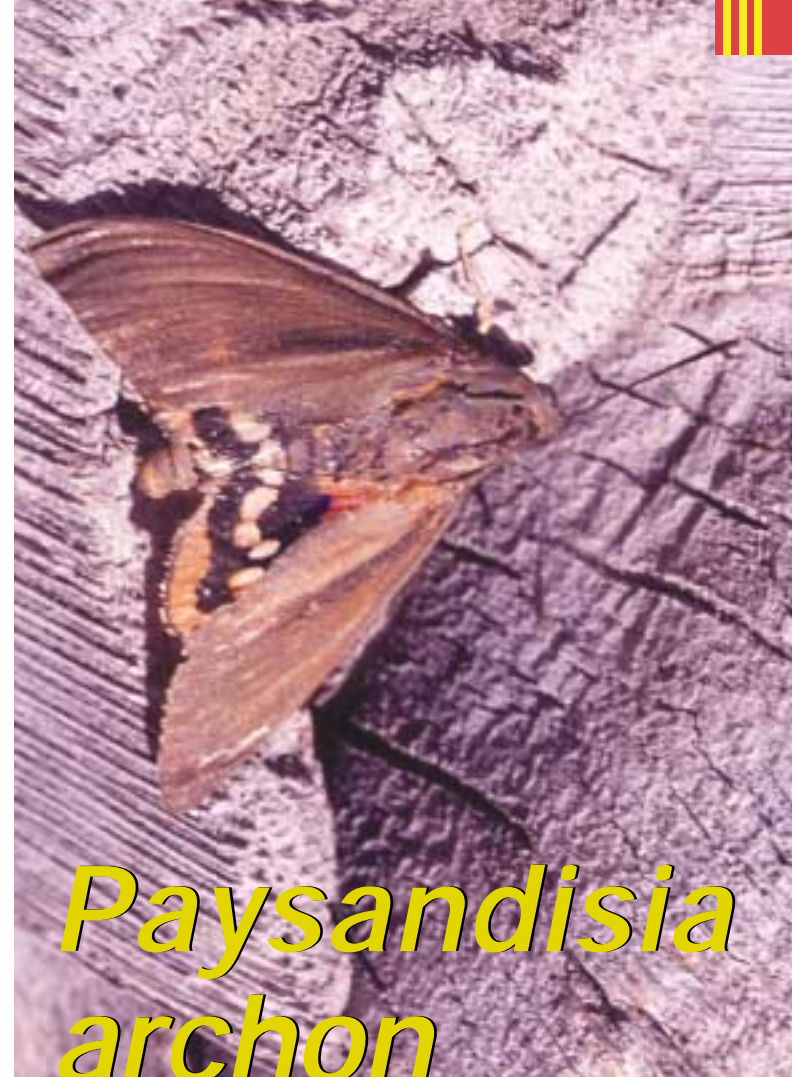
Punt d'Informació Ambiental "PIA"
(Tel. 900 15 16 17)

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient
Direcció General de Caça, Protecció
d'Espècies i Educació Ambiental

Avda. Gabriel Alomar, 33
Palma 07006
Tel. 971 176 800 · Fax 971 176 158

Imprimeix: amadip.esment DL: PM-688-2004



Paysandisia archon

L'eruga barrinadora de les palmeres

espècies d'avui
espècies per al demà

